

Vanda Božić, LL.D.

Associate in the Department of Criminal Law,
Faculty of Law, University of Zagreb, Croatia

**LABOR EXPLOITATION AS THE MOST COMMON FORM OF THE CRIME OF
TRAFFICKING IN HUMAN BEINGS IN SPITE OF THE STATE BORDER
CONTROL AND THE LABOR MARKET**

Labor exploitation is the most common form of the crime of trafficking in human beings, second most prominent form of exploitation of victims, immediately after human trafficking for sexual exploitation. This paper provides an overview of the international legal framework and the national legal framework of the Republic of Croatia, which prohibit forced labor and human trafficking for labor exploitation. It will explore and analyze all possible forms of labor exploitation: forced labor and servitude, debt bondage, and forced labor and servitude of children. It will also examine final court decisions in order to obtain information on accused and convicted offenders and the imposed sentences. Reference will be made to the victims of labor exploitation, according to sex, age, citizenship, as well as the sector in which the victims are exploited. Finally, on the basis of the established current situation, the author will give some proposals *de lege ferenda*.

Др. сц. Vanda Božić,

Стручни сарадник Катедре за казнено право,
Правни факултет, Свеучилиште у Загребу, Хрватска

**РАДНА ЕКСПЛОАТАЦИЈА КАО НАЈЧЕШЋИ ОБЛИК
КАЗНЕНОГ ДЈЕЛА ТРГОВАЊА ЉУДИМА УНАТОЧ КОНТРОЛИ
ДРЖАВНИХ ГРАНИЦА И ТРЖИШТА РАДА**

Радна експлоатација најчешћи је облик казненог дјела трговања људима, други по реду облик искориштавања жртава, одмах после трговања људима у сврху сексуалног искориштавања.

У раду ће се дати преглед међународног правног оквира и националног законодавног оквира Републике Хрватске којима је забрањен присилан рад и трговање људима у сврху радног искориштавања. Истражит ће се и анализирати сви могући облици радне експлоатације: присилни рад и служење, дужничко ропство, те присилни рад и служење дјецe. Истражит ће се и правомоћне судске одлуке како би се добили подаци о оптуженим и осуђеним починитељима и изреченим казнама. Указат ће се на жртве радног искориштавања, према spolu, доби, држављанству као и према грани у којој су жртве искориштаване. Закључно, на темељу утврђеног постојећег стања покушат ће се навести приједлози *de lege ferenda*.

Правни факултет Универзитета у Нишу
Faculty of Law, University of Niš

Међународна научна конференција

International Scientific Conference

„Контрола у унутрашњем, међународном и праву ЕУ”

“Legal, Social and Political Control in National, International and EU Law”

ЗБОРНИК САЖЕТАКА

Collection of paper summaries

Ниш, 19-20. мај 2016.

МЕЂУНАРОДНА НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЈА
„КОНТРОЛА У УНУТРАШЊЕМ, МЕЂУНАРОДНОМ И ПРАВУ ЕУ”

**Међународна научна конференција
„КОНТРОЛА У УНУТРАШЊЕМ, МЕЂУНАРОДНОМ И ПРАВУ ЕУ”**

Издавач:

Правни факултет Универзитета у Нишу, Центар за публикације

За издавача:

Проф. др Саша Кнежевић, декан

Организатор конференције:

Центар за правна и друштвена истраживања

Главни и одговорни уредници:

Проф. др Мирослав Лазић

Проф. др Саша Кнежевић

Организациони одбор:

Проф. др Мирослав Лазић, председник

Проф. др Саша Кнежевић, потпредседник

Проф. др Срђан Голубовић, члан

Проф. др Небојша Раичевић, члан

Проф. др Драган Николић, члан

Проф. др Славиша Ковачевић, члан

Проф. др Ирена Пејић, члан

Проф. др Марина Димитријевић, члан

Проф. др Милена Јовановић Zattila, члан

Доц. др Маја Настић, члан

Мр Миодраг Живковић, секретар

Технички уредник:

Ненад Милошевић

Преводи:

Гордана Игњатовић

Штампа:

Медивест, Ниш

Тираж: 100

ISBN 978-86-7148-217-2

Штампање овог Зборника финансијски је помогло Министарство просвете,
науке и технолошког развоја Републике Србије.

КРИВИЧНОПРАВНА ОБЛАСТ

Др Милош Бабић ,.....	76
КРИВИЧНО ЗАКОНОДАВСТВО У ПОСЛИЈЕДЕЈТОНСКОЈ БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ (УСТАВНИ СУД БИХ И ЕСЛЈП КАО КОНТРОЛНЕ ИНСТАНЦЕ У ЊЕГОВОЈ ПРИМЈЕНИ).....	76
CRIMINAL LAW IN POST-DAYTON BOSNIA AND HERZEGOVINA	78
Др Иванка Марковић ,.....	80
ЈАВНО МЈЕЊЕ КАО ОБЛИК НЕФОРМАЛНЕ КОНТРОЛЕ КАЗНЕНЕ ПОЛИТИКЕ	80
PUBLIC OPINION AS AN INFORMAL CONTROL OF PENAL POLICY	81
Др Драган Јовашевић , ...	82
КРИВИЧНЕ САНКЦИЈЕ – СРЕДСТВО КОНТРОЛЕ КРИМИНАЛИТЕТА ПРАВНИХ ЛИЦА.....	82
CRIMINAL SANCTIONS FOR LEGAL ENTITIES: AN INSTRUMENT OF CRIME CONTROL.....	83
Др Душица Миладиновић-Стефановић , ...	84
КРИВИЧНО ЗАКОНОДАВСТВО СРБИЈЕ И МОГУЋНОСТИ ЗАШТИТЕ ОД ПРОГАЊАЊА.....	84
PROTECTION AGAINST STALKING IN SERBIAN CRIMINAL LAW	85
Др. сц. Vanda Војић , ...	86
РАДНА ЕКСПЛОАТАЦИЈА КАО НАЈЧЕШЋИ ОБЛИК КАЗНЕНОГ ДЈЕЛА ТРГОВАЊА ЉУДИМА УНАТОЧ КОНТРОЛИ ДРЖАВНИХ ГРАНИЦА И ТРЖИШТА РАДА	86
LABOR EXPLOITATION AS THE MOST COMMON FORM OF THE CRIME OF TRAFFICKING IN HUMAN BEINGS IN SPITE OF THE STATE BORDER CONTROL AND THE LABOR MARKET	87
Мр Драган Благоић ,.....	88
ВРЕМЕНСКО ВАЖЕЊЕ И ОБАВЕЗНА ПРИМЕНА БЛАЖЕГ КРИВИЧНОГ ЗАКОНА TEMPORAL VALIDITY AND OBLIGATORY APPLICATION OF MORE LENIENT CRIMINAL LEGISLATION	89
Др Војислав Ђурђић , ...	90
СУДСКА КОНТРОЛА ОПТУЖБЕ У КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ СРБИЈЕ	90
JUDICIAL REVIEW OF INDICTMENT IN THE SERBIAN CRIMINAL PROCEDURE.....	91
Др Жељко Никач ,.....	92
Мр Бобан Симић	92
Никола Аритоновић	92
КОНТРОЛА РАДА ПОЛИЦИЈЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ	92
CONTROL OF POLICE WORK IN THE REPUBLIC OF SERBIA	93
Др Зоран Ђирић , ...	94
РАЗЛИЧИТИ НИВОИ СУДСКО-ПСИХИЈАТРИЈСКИХ ВЕШТАЧЕЊА КАО КОНТРОЛНИ МЕХАНИЗАМ У УТВРЂИВАЊУ ПСИХИЈАТРИЈСКИХ ОКОЛНОСТИ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ВЕЋУ ОБЈЕКТИВНОСТ ПРЕСУДЕ	94

DIFFERENT LEVELS OF FORENSIC PSYCHIATRIC EXPERTISE AS A CONTROL MECHANISM IN ESTABLISHING PSYCHIATRIC FACTS RELEVANT FOR RENDERING OBJECTIVE JUDICIAL DECISIONS	95
Др Вељко Турањанин, ...	96
Иван Илић, ...	96
КОНТРОЛА СПОРАЗУМА О ПРИЗНАЊУ КРИВИЧНОГ ДЕЛА.....	96
CONTROL OVER THE PLEA-BARGAINING AGREEMENT	97
Др Миомира Костић, ...	98
Др Филип Мирић, ...	98
НОВА КРИМИНОЛОГИЈА И ПРЕВЕНЦИЈА КРИМИНАЛИТЕТА.....	98
NEW CRIMINOLOGY AND CRIME PREVENTION	99
Др Дарко Димовски, ...	100
Јелена Станојевић	100
КОНТРОЛНА УЛОГА ДРЖАВЕ У ПРУЖАЊУ ПОМОЋИ ЖРТВАМА НАСИЉА У ПОРОДИЦИ.....	100
MECHANISMS OF STATE CONTROL IN PROVIDING ASSISTANCE TO VICTIMS OF DOMESTIC VIOLENCE	101
 ГРАЂАНСКОПРАВНА ОБЛАСТ	
Мр Бојан Божовић, ...	103
Мр Андреј Брацановић, ...	103
СВОЈИНА КАО ЧИНИЛАЦ КОНТРОЛЕ У ЦРНОГОРСКОМ ПРАВУ ОД XIX ДО XXI ВИЈЕКА.....	103
PROPERTY AS A CONTROL FACTOR IN MONTENEGRIN LAW FROM 19 TH TO 21 ST CENTURY	104
Др Ивана Симоновић	105
КОНСТИТУЦИОНАЛИЗАЦИЈА ПРИВАТНОГ ПРАВА: ДЕЈСТВО УСТАВНИХ НОРМИ НА ПРИВАТНОПРАВНЕ ОДНОСЕ	105
CONSTITUTIONALIZATION OF PRIVATE LAW: THE INFLUENCE OF FUNDAMENTAL RIGHTS AND FREEDOMS ON PRIVATE PARTIES' RELATIONS	106
Др Владимир Боранијашевић, ...	108
КОНТРОЛА СЛОБОДЕ ИЗРАЖАВАЊА КРОЗ ПРИЗМУ ЗАБРАНЕ ГОВОРА МРЖЊЕ	108
CONTROL OF FREEDOM OF EXPRESSION THROUGH PROHIBITION OF HATE SPEECH	109
Prof. Rodna Živkowska, LL.D.	110
Prof. Tina Pržeska, LL.D.	110
Doc. Dragi Rškovski, LL.D.	110
THE PROCESS OF PRIVATIZATION IN THE LEGAL SYSTEM OF THE REPUBLIC OF MACEDONIA	110
ПРОЦЕС ПРИВАТИЗАЦИЈЕ У ПРАВНОМ СИСТЕМУ РЕПУБЛИКЕ МАКЕДОНИЈЕ. 111	

Др Мирослав Лазих , ...	112
ЗАШТИТА ПОТРОШАЧА У КРЕДИТНОМ ОДНОСУ – ЗАКОНСКЕ КОНТРОЛНЕ ФУНКЦИЈЕ	112
CUSTOMER PROTECTION IN CREDITOR-DEBTOR RELATIONS: STATUTORY CONTROL FUNCTIONS	113
Др. сц. Dragan Bolanča , ...	114
ПАРИШКИ МЕМОРАНДУМ О СУГЛАСНОСТИ О КОНТРОЛИ ДРЖАВЕ ЛУКЕ (1982.) И ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР НАД СТРАНИМ БРОДОВИМА У ХРВАТСКИМ ЛУКАМА	114
PARIS MEMORANDUM OF UNDERSTANDING ON PORT STATE CONTROL (1982) AND INSPECTION OF FOREIGN SHIPS IN CROATIAN PORTS.....	115
Prof. Dejan Micković, LL.D.	116
Doc. Angel Ristov, LL.D.	116
JOINT CUSTODY: MAJOR CHANGES IN PARENTAL RIGHT AFTER DIVORCE IN THE MACEDONIAN FAMILY LEGISLATION	116
ЗАЈЕДНИЧКО ВРШЕЊЕ РОДИТЕЉСКОГ ПРАВА: ГЛАВНЕ ПРОМЕНЕ У ВРШЕЊУ РОДИТЕЉСКОГ ПРАВА НАКОН РАЗВОДА БРАКА У МАКЕДОНСКОМ ПОРОДИЧНОМ ПРАВУ	117
Др Олга Јовић-Прлаиновић , ...	118
ЗАШТИТА ПОРОДИЦЕ-УНАПРЕЂЕЊЕ ЉУДСКИХ ПРАВА ЧЛАНОВА ПОРОДИЦЕ	118
FAMILY PROTECTION: PROMOTING HUMAN RIGHTS OF FAMILY MEMBERS.....	119
Др Марија Игњатовић ,.....	120
<i>LEX IULIA DE MARITANDIS ORDINIBUS (LEX MARITA)</i> КАО МЕРА КОНТРОЛЕ У БРАЧНОМ ЗАКОНОДВСТВУ ИМПЕРАТОРА АВГУСТА.....	120
<i>LEX IULIA DE MARITANDIS ORDINIBUS (LEX MARITA)</i> AS A MEASURE OF CONTROL IN MATRIMONIAL LEGISLATION OF EMPEROR AUGUSTUS	121
Др Димитрије Ђеранић ,.....	122
ЖАЛБА НА РЈЕШЕЊЕ О ЗАСНИВАЊУ УСВОЈЕЊА У ПРАВУ СРБИЈЕ И ПРАВУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ.....	122
AN APPEAL AGAINST THE DECISION ON THE APPROVAL OF ADOPTION IN SERBIAN LAW AND THE LEGISLATION OF REPUBLIKA SRPSKA.....	123
Др Наташа Стојановић , ...	124
НАСЛЕЂИВАЊЕ СУПРУЖНИКА У ПРИВАТНОМ ПРАВУ ВОЈВОДИНЕ ИЗМЕЂУ ДВА СВЕТСКА РАТА, СА ПОСЕБНИМ ОСВРТОМ НА ПРАВО НАСЛЕЂА СУПРУЖНИКА У САВРЕМЕНОМ СРПСКОМ ПРАВУ	124
SUCCESSION RIGHTS OF SPOUSES IN PRIVATE LAW OF VOJVODINA BETWEEN THE TWO WORLD WARS, WITH SPECIFIC REFERENCE TO SPOUSES’ SUCCESSION RIGHTS IN THE CONTEMPORARY SERBIAN LEGISLATION.....	125

Др Милош Станковић ,.....	126
ПОЈАМ, ВРСТЕ И ПРАВНА ПРИРОДА ЗАЈЕДНИЧКОГ ТЕСТАМЕНТА У УПОРЕДНОМ ПРАВУ	126
NOTION, TYPES AND LEGAL NATURE OF JOINT WILL IN COMPARATIVE LAW	127
Др Новак Крстић ,.....	128
КОНТРОЛА ПРАВНЕ ВАЉАНОСТИ ПРАВНИХ ПОСЛОВА КОЈИМА СЕ РАСПОЛАЖЕ ЗАОСТАВШТИНОМ У ОСТАВИНСКОМ ПОСТУПКУ	128
VERIFYING THE VALIDITY OF LEGAL TRANSACTIONS FOR THE DISPOSITION OF SUCCESSION ESTATE IN PROBATE PROCEDURE	129
Prof. Tina Pržeska, LL.D.	130
CONSTRUCTION AS A METHOD OF ACQUIRING OWNERSHIP IN THE LEGAL SYSTEM OF THE REPUBLIC OF MACEDONIA	130
ГРАЂЕЊЕ КАО НАЧИН СТИЦАЊА ПРАВА СВОЈИНЕ У ПРАВНОМ СИСТЕМУ РЕПУБЛИКЕ МАКЕДОНИЈЕ	132
Милица Вучковић ,.....	134
ОДУЗИМАЊЕ СУСЕДСКОГ ПРАВА.....	134
DEPRIVATION OF THE NEIGHBOUR'S PROPERTY RIGHT	135
Др Ђорђе Л. Николић , ...	136
ПОСЕБНА ОДГОВОРНОСТ ОРГАНИЗАТОРА ПРИРЕДБИ.....	136
SPECIAL CASES OF CIVIL LIABILITY OF THE ORGANIZER OF A PUBLIC EVENT	137
Др Михајло Цветковић ,.....	138
КОНТРОЛА ТУЂЕГ ПОНАШАЊА У ОДШТЕТНОМ ПРАВУ	138
CONTROL OVER ANOTHER'S CONDUCT IN TORT LAW	140
Др Јелена Беловић ,.....	142
КОНТРОЛА СТРАНЕ АРБИТРАЖНЕ ОДЛУКЕ У ПРАВНОМ СИСТЕМУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ.....	142
THE CONTROL OF A FOREIGN ARBITRAL AWARD IN THE SERBIAN LEGAL SYSTEM	143
Анђелија Тасић , ...	144
УПОТРЕБА ДОКАЗА ПРИБАВЉЕНИХ НА НЕЗАКОНИТ НАЧИН У ПАРНИЧНОМ ПОСТУПКУ - ЕВРОПСКА ПЕРСПЕКТИВА	144
ILLEGALLY OBTAINED EVIDENCE IN CIVIL PROCEEDINGS: THE EUROPEAN PERSPECTIVE	145
ТРГОВИНСКО-ПРАВНА ОБЛАСТ	
Prof. Sasho Penov, LL.D.	147
Doc. Savina Mihaylova-Goleminova, LL.D.	147
MANAGEMENT AND CONTROL OF EUROPEAN STRUCTURAL AND INVESTMENT FUNDS IN BULGARIA	147

УПРАВЉАЊЕ И КОНТРОЛА ЕВРОПСКИХ СТРУКТУРНИХ И ИНВЕСТИЦИОНИХ ФОНДОВА У БУГАРСКОЈ.....	148
Др. сц. Silviја Petrić	149
ПРАКСА СПЕУ КАО МЕХАНИЗАМ КОНТРОЛЕ ПОШТИВАЊА ЕУ ПРАВА	149
SЈEU PRACTICE AS A CONTROL MECHANISM OF COMPLIANCE WITH EU LAW	150
Дос. Mustafa Yasan	151
THE SCOPE OF INDEPENDENT AUDIT IN TURKISH COMPANY LAW: <i>IDEALS AND DISAPPOINTMENT</i>	151
ОБИМ НЕЗАВИСНЕ РЕВИЗИЈЕ У ТУРСКОМ КОМПАНИЈСКОМ ПРАВУ: <i>ИДЕАЛИ И НЕИСПУЊЕНА ОЧЕКИВАЊА</i>	153
Dr. Stefan Pürner , ...	155
CONTROL: WHY, WHEN AND HOW?	155
КОНТРОЛА: ЗАШТО, КАДА И КАКО?	157
Др Александар Ђирић , ...	159
Др Предраг Цветковић , ...	159
EX ANTE И EX POST КОНТРОЛА ЈАВНОГ ИНТЕРЕСА У СПОРАЗУМИМА О ЈАВНО-ПРИВАТНОМ ПАРТНЕРСТВУ.....	159
<i>EX ANTE AND EX POST CONTROL OF THE PUBLIC INTEREST IN PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP AGREEMENTS</i>	161
Др Милева Анђелковић , ...	163
НЕКЕ СПЕЦИФИЧНОСТИ ПОРЕСКЕ КОНТРОЛЕ У САВРЕМЕНИМ УСЛОВИМА ПОСЛОВАЊА.....	163
SOME DISTINCTIVE FEATURES OF TAX CONTROL IN THE CONTEMPORARY BUSINESS ENVIRONMENT	164
Др Срђан Голубовић , ...	165
КОНТРОЛНА ФУНКЦИЈА НАРОДНЕ БАНКЕ СРБИЈЕ	165
THE CONTROL FUNCTION OF THE NATIONAL BANK OF SERBIA.....	166
Др Милена Јовановић-Zattila , ...	167
КОНТРОЛНИ МЕХАНИЗМИ КОРПОРАТИВНОГ УПРАВЉАЊА.....	167
CONTROL MECHANISMS IN CORPORATE GOVERNANCE	168
Др Марина Димитријевић	169
УНАПРЕЂЕЊЕ БУЏЕТСКЕ КОНТРОЛЕ У САВРЕМЕНИМ БУЏЕТСКИМ СИСТЕМИМА	169
ADVANCING BUDGET CONTROL IN CONTEMPORARY BUDGET SYSTEMS.....	170
Др Видоје Спасић ,.....	171
ТЕХНОЛОШКЕ МЕРЕ У ФУНКЦИЈИ КОНТРОЛЕ КОРИШЋЕЊА АУТОРСКИХ ДЕЛА У ИНФОРМАТИЧКОМ ДРУШТВУ	171
TECHNOLOGICAL MEASURES FOR CONTROLLING THE USE OF COPYRIGHTED WORKS OF AUTHORSHIP IN THE INFORMATION SOCIETY	173

МЕЂУНАРОДНА НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЈА
„КОНТРОЛА У УНУТРАШЊЕМ, МЕЂУНАРОДНОМ И ПРАВУ ЕУ”

Др Мирјана Дреновак Ивановић ,.....	175
УСКЛАЂИВАЊЕ ПРАВНИХ ПРОПИСА СРБИЈЕ СА ПРОПИСИМА ЕУ У ОБЛАСТИ КОНТРОЛЕ ИНДУСТРИЈСКОГ ЗАГАЂЕЊА И ПРАВНИ СИСТЕМ СРБИЈЕ.....	175
HARMONIZATION OF SERBIAN LEGISLATION WITH THE ENVIRONMENTAL ACQUIS IN THE FIELD OF INDUSTRIAL EMISSION CONTROL	176
Др Александар С. Мојашевић , ...	177
АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА О КОНТРОЛИ ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ.....	177
ANALYSIS OF EFFECTS OF THE ACT ON STATE AID CONTROL	178
Др Страхиња Д. Миљковић ,.....	179
Горан Тишић , ...	179
ЛИЧНИ СТЕЧАЈ КАО МЕХАНИЗАМ ЗАШТИТЕ ПОТРОШАЧА.....	179
PERSONAL BANKRUPTCY AS A CONSUMER PROTECTION MECHANISM	181
Иван Милић ,.....	183
Слобода Мидоровић ,.....	183
КОНТРОЛА ИЗВОЗА КУЛТУРНИХ ДОБАРА.....	183
EXPORT CONTROL OF CULTURAL GOODS.....	184
Марко Димитријевић , ...	185
НАДЛЕЖНОСТ ЕВРОПСКОГ РАЧУНОВОДСТВЕНОГ СУДА КАО ДЕТЕРМИНАНТА ФИСКАЛНЕ ОДРЖИВОСТИ.....	185
JURISDICTION OF THE EUROPEAN COURT OF AUDITORS AS A DETERMINANT OF FISCAL SUSTAINABILITY	186